

Remissyttrande

Datum 2026-01-21

Diarienummer MRU 2025-00423

Ert diarienummer: LI2025/01991

Landsbygds- och

infrastrukturdepartementet

En stärkt hästnäring för företagande, jämställdhet, jämlikhet och folkhälsa (SOU 2025:58)

Västra Götalandsregionen (VGR) har som remissinstans tagit del av betänkandet En stärkt hästnäring för företagande, jämställdhet, jämlikhet och folkhälsa (SOU 2025:58) och lämnar följande remissvar. I svaret refereras till utvalda delar i utredningen där VGR vill framföra särskilda synpunkter.

Sammanfattning

Västra Götalandsregionen (VGR) är genom styrelsen för naturbruk huvudman till gymnasieutbildningar, vuxenutbildningar och yrkeshögskola på fem utbildningsplatser i Västra Götaland. Utbildningar gentemot hästnäringen finns på samtliga utbildningsnivåer. Utbildningarna är utvecklade i nära samarbete med branschen och baserade på internationellt konkurrenskraftig forskning, vetenskap och beprövad erfarenhet. Västra Götalandsregionen är därmed en ledande aktör inom hästnäringens kompetensförsörjning, liksom de gröna näringarna i stort. Styrelsen för naturbruk får sitt uppdrag från miljö- och regionutvecklingsnämnden

4.14.1 Befintliga överlapp mellan utbildningar bedöms inte utgöra ett problem

Västra Götalandsregionen tillstyrker förslaget.

Västra Götalandsregionen ser likt utredningen inte att det skulle finnas några problematiska överlapp mellan t ex yrkeshögskoleutbildning och

högskoleutbildning, eller mellan folkhögskola och utbildningar inom skolväsendet. Bl a har dessa utbildningsformer olika målgrupper.

4.14.2 Utbildningar på alla nivåer behöver ha ett tydligt fokus på hästvälfärdsfrågor

Västra Götalandsregionen tillstyrker förslaget.

Hästvälfärd bör vara navet som alla utbildningar grundar sig på. Enbart då kommer vi att kunna få en stark hästnäring som bidrar till kompetensförsörjningen. VGR efterfrågar en bred förståelse hos berörda myndigheter av vikten av hästvälfärden.

VGR:s naturbruksförvaltning har sökt om ämnet Hästhälsa till Skolverket på gymnasienivå, med avslag. Naturbruksförvaltningen planerar för utgång Hästhälsa på gymnasienivå, där utgången skulle formas bättre om ämnen godkänns av Skolverket.

Den Biologiska yrkeshögskolan inom naturbruksförvaltningen kommer att ansöka om att få bedriva utbildning inom hästhälsa/hästvälfärd på eftergymnasial nivå då förvaltningen ser att behovet är stort. Myndigheten för yrkeshögskolan kan med fördel uppmärksammas på att utredningen ”En stärkt hästnäring” tydligt påvisar vikten av hästvälfärd.

Det är viktigt att branschen tar eget ansvar och utbildar i hästvälfärd samt utvecklar kontrollen i hästnäringen. Utan omvärldens förtroende för att bruka hästen (oavsett ändamål) så finns risken att näringen hindras.

4.14.3 Det behövs ett ökat utbud av utbildning för de som redan är yrkesverksamma

Västra Götalandsregionen tillstyrker förslaget.

Det behövs ett ökat utbud på eftergymnasial nivå för de som är yrkesverksamma. Här fyller yrkeshögskolan en viktig roll och bör öka andelen utbildningar. Att stimulera uppfödning av svenska hästar och ponnyer är viktigt och utredaren pekar på flera problem, inte minst lönsamheten.

Yrkeshögskolan fyller här en stor roll i att kunna vara med och utbilda men också i att knyta samman aktörer som mötesplats. Det är viktigt att yrkeshögskolan inte skall utveckla en egen avel, utan vara just mötesplats.

4.14.4 Starta utbildningar i pilotverksamheten med nationell yrkesutbildning

Västra Götalandsregionen tillstyrker förslaget.

Det är av stor vikt att det blir möjlighet att starta nationella yrkesutbildningar även inom hästområdet och att det blir ett prioriterat område för Myndigheten för yrkeshögskola. VGR upplever att utbildningar inom hästområdet inte är prioriterat från myndighetens sida idag på samma sätt som övriga delar av den gröna näringen.

4.14.6 Det behövs bättre långsiktighet för hästutbildningar inom yrkeshögskolan

Västra Götalandsregionen tillstyrker förslaget.

Det är viktigt att man beviljar utbildningar på mer än tre år för att få långsiktighet i dessa kostnadstunga utbildningar. I dagsläget beviljar myndigheten oftast för tre år.

4.14.7 Utbildning på högskolenivå inom häst bör värnas

VGR anser att en bättre benämning är "utbildningar på eftergymnasial nivå". Det finns inte enbart högskoleutbildningar utan också yrkeshögskoleutbildningar. Dessa båda eftergymnasiala utbildningsformer kompletterar varandra och är viktiga för att kompetensförsörja hästnäringen.

4.14.8 Skolverket ska ta fram yrkespaket för hästskötare respektive anläggningsskötare

Västra Götalandsregionen tillstyrker förslaget att ta fram yrkespaket på yrkesvuxnivå, men man behöver också se över andra utbildningsformer för dem som inte tillhör målgruppen för yrkesvux. Här skulle nationell yrkesutbildning vara ett bra komplement till yrkesvux då den utbildningsformen når de som är verksamma idag men inte har formell hästskötarutbildning, eller yrkesbytarna. För yrkesvuxutbildningarna är det av stor vikt att kommunerna beviljar de sökande till dessa utbildningar.

4.14.10 Hästutbildningar inkluderas i förslaget om stabila förutsättningar för investeringstunga utbildningsmiljöer

Västra Götalandsregionen tillstyrker förslaget.

Yrkeshögskoleutbildningar inom häst är kostnadskrävande. Ett statligt ansvar för en långsiktig finansiering för gemensamma utbildningsmiljöer ökar förutsättningar för kostnadseffektiva lösningar för fler aktörer, t ex för högskolan, yrkeshögskolan och andra utbildningsformer såsom yrkesutbildning på gymnasial nivå.

4.14.11 Utred krav på utbildningar med ultraljudsundersökningar

Det är bra att bristen lyfts eftersom den är hämmande för utvecklingen. Här skulle VGR:s naturbruksutbildningar kunna vara med och erbjuda de utbildningar som skulle möjliggöra för fler att utföra vissa veterinära uppgifter. Att införa undantag för avel och veterinärvård från kravet på hälsointyg är mycket viktigt då hela regionens gränsområde skulle kunna nå mottagningar/djursjukhus på andra sida med betydligt kortare avstånd. Idag finns slutenvård för häst enbart i Skara, Strömsholm och Helsingborg.

Övriga synpunkter och kommentarer

Gymnasieutbildning

Naturbruksutbildning bör brytas ned i olika inriktningar när behoven analyseras av bl a Skolverket. Annars finns risk att analysen blir alltför bred för att synliggöra de aktuella behoven inom hästnäringen.

Hästnäringens riksanläggningar

När det gäller riksanläggningarna och deras kunskapscentrum bör det betonas att det finns andra starka utbildningsaktörer utöver riksanläggningarna. Det finns ett stort behov av ett kunskapscentrum i Västra Götaland så som de beskrivs i utredningen, och där kan regionens anläggning vara en stark utbildningsaktör på alla utbildningsnivåer.

Ung företagsamhet

Hästnäringens organisationer bör bidra till och underlätta för fler elever att starta UF-företag med koppling till näringen. Vi ser idag att flera elever startar UF-företag som inte är kopplat till hästbranschen.

Miljö- och regionutvecklingsnämnden
Västra Götalandsregionen

Madeleine Jonsson
Ordförande miljö- och
regionutvecklingsnämnden

Gustaf Zettergren
Chef forskning, omställning och
kompetens